

розробку програми благодійної акції підтримки дітей з особливостями психофізичного розвитку; готують виступ соціального педагога на батьківських зборах тощо.

Отже, курс «Основи інклюзивної освіти» можна розглядати як одну із педагогічних умов формування готовності майбутніх соціальних педагогів до роботи з учнями з особливостями психофізичного розвитку в умовах інклюзивного загальноосвітнього навчального закладу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білецька Л. Інклюзивне навчання: перші кроки на Україні / Л. Білецька, І. Білецька // Дошкільне виховання. – 2007. – № 4. – С. 12–15.
2. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: навч.-метод. посіб. / [Колупаєва А.А., Софій Н.З., Найда Ю.М. та ін.]; за заг. ред. Л.І. Даниленко. – К. : ФОП Придатченко П.М., 2007. – 128 с.
3. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: монографія / Колупаєва А.А. – К.: Самміт-Книга, 2009. – 272 с.
4. Методичне забезпечення діяльності педагогічних працівників дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів щодо роботи з дітьми, які мають особливості психофізичного розвитку: наук.-метод. посіб. / [за ред. Н.І. Клокар, О.В. Чубарук]. – Біла Церква : КОІПОПК, 2006. – 121 с.
5. Сабат Н. Соціально-педагогічний аспект інклюзивного навчання / Н. Сабат // Соціальний педагог. – 2008. – № 3. – С. 42–46.

УДК 37.013.42 (075.8)

ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ СФЕРИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ РІЗНИХ СПЕЦІАЛІЗАЦІЙ

Поліщук Ю.Й., д. пед. н., професор

Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка

У статті розглядається проблема врахування різних спеціалізацій соціальних педагогів процесі соціально-педагогічної діяльності. При цьому звертається увага на уточнення соціально-педагогічних ролей і функцій у ході роботи соціальних педагогів. У контексті визначення сфери професійної діяльності соціальних педагогів різних спеціалізацій значна увага приділена аналізу різних підходів до класифікації видів і форм соціально-педагогічної діяльності.

Ключові слова: соціальний педагог, соціально-педагогічна діяльність, спеціалізація.

Полищук Ю.И. ПРОБЛЕМА ОПРЕДЕЛЕНИЯ СФЕРЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СОЦИАЛЬНЫХ ПЕДАГОГОВ РАЗЛИЧНЫХ СПЕЦИАЛИЗАЦИЙ / Тернопольский национальный педагогический университет имени В. Гнатюка, Украина

В статье рассматривается проблема принятия к сведению различных специализаций социальных педагогов в процессе социально-педагогической деятельности. При этом обращается внимание на определение социально-педагогических ролей и функций в ходе работы социальных педагогов. В контексте определения сферы профессиональной деятельности социальных педагогов различных специализаций значительное внимание уделено анализу различных подходов относительно классификации видов и форм социально-педагогической деятельности.

Ключевые слова: социальный педагог, социально-педагогическая деятельность, специализация.

Polishchuk Yu. Y. THE PROBLEM OF PROFESSIONAL FIELD DEFINITION FOR SOCIAL TEACHERS OF DIFFERENT SPECIALTIES / V. Hnatiuk Ternopil National Pedagogical University, Ukraine

In this article it has been shown the problem of incorporation of the various specializations of social teachers in social and educational activities. At the same time it has been drawing the attention to the clarification of social and educational roles and functions in the work of social teachers. In the context of determining the sphere of professional activities of social teachers of different specialties considerable attention has been given to the analysis of different approaches to the classification of kinds and forms of social and educational activities.

Key words: social teacher, social and cultural activity, specialization.

Проблема визначення сфери професійної діяльності соціальних педагогів різних спеціалізацій є достатньо актуальною і сьогодні. Як свідчить аналіз різних джерел, соціально-педагогічну діяльність у контексті роботи соціальних педагогів різних спеціалізацій, все ще чітко не виокремлено як сферу професійної діяльності, а отже недостатньо окреслені особливості професійної діяльності. Така ситуація

утруднює здійснення прогностичного моніторингу потреб соціально-педагогічної сфери у професійних фахівцях, тим більше щодо можливих напрямів їх спеціалізації і використання у процесі соціально-педагогічної роботи.

Проблема підготовки фахівців різних спеціалізацій для використання в ході соціально-педагогічної діяльності все ще є далекою від свого розв'язання. Викликано це загальним станом використання соціальних педагогів у процесі професійної діяльності, що й зумовлює необхідність постановки і розв'язання зазначеної проблеми. Відповідно метою статті є визначення сфери професійної діяльності соціальних педагогів різних спеціалізацій.

Характерною рисою соціально-педагогічної діяльності є те, що вона володіє особливою інтегрованою якістю, що зумовлюється об'єктом і предметом професійної роботи. Відповідно актуальною проблемою залишається проблема теоретичної розробки або моделювання соціально-педагогічної діяльності для соціальних педагогів різних спеціалізацій. Так, В. Сластьонін вважає, що моделлю є професіограма, яка моделює очікуваний результат соціально-педагогічної діяльності. Як система вимог до фахівця, модель дає змогу передбачити конкретні шляхи, засоби, методи, критерії професійної підготовленості майбутніх соціальних педагогів до професійної діяльності [8].

Ми поділяємо висновок Є. Максимової про те, що необхідною умовою розробки зазначеної моделі є аналіз професійної діяльності з урахуванням прогнозу розвитку науки, культури, економіки та соціально-культурної сфери [5, с.94].

Відомо, що в процесі діяльності соціальні педагоги виконують різні соціально-педагогічні ролі. Соціальна роль – це специфічний спосіб нормативної поведінки людей залежно від соціального статусу чи позиції в суспільстві. Соціальні професійні ролі задаються суспільством, причому одні з них зафіксовані в офіційних документах, інші закріплені у звичаях і традиціях чи визначаються інтересами людини.

Аналіз нормативних документів і праць дослідників з проблем соціальної педагогіки (О.Безпалько, Р.Вайнола, В.Поліщук, А.Капська та ін.) дають підстави виокремити такі професійні ролі соціального педагога:

- посередника, який сприяє взаєморозумінню між окремими людьми та їх оточенням; впливає на взаємодію між організаціями та інститутами і тим самим впливає на соціальну політику в конкретному регіоні;
- адвоката, захисника інтересів і законних прав клієнта, його сім'ї, різноманітних категорій населення; який домагається соціальної справедливості стосовно кожного члена суспільства і створення оптимальних можливостей для становлення його суб'єктності;
- помічника своїх клієнтів у вирішенні їхніх проблем; він допомагає людям розширити їх компетентність і здатність власними силами вирішувати свої проблеми;
- соціального терапевта і наставника сім'ї, дітей, оточуючих їх людей, який турбується про здоров'я сім'ї, її моральні і загальнолюдські цінності, своєчасне вирішення проблем, що виникають;
- конфліктолога, що допомагає передбачити, уникнути, а в разі потреби і вирішити конфліктні ситуації своїх клієнтів;
- аніматора, оскільки він часто спонукає людину до дії, сприяє відновленню взаємовигідної взаємодії між особистістю і суспільством;
- експерта у постановці соціального діагнозу і визначенні методів компетентного втручання;
- громадського діяча, що підтримує, розвиває та очолює соціальні ініціативи громадян, спрямовані на оздоровлення і поліпшення довкілля [7, с.21].

При визначенні сфери та особливостей професійної діяльності соціальних педагогів різних спеціалізацій важливим видається осмислення проблеми функцій соціального педагога. Аналізуючи їх ми опиралися на положення В. Афанасєва, що «... поняття функції є близьким до поняття мети, вони тісно зв'язані одне з одним. Мета – це майбутній стан соціальної системи, стан, до якого вона прагне» [1, с.132–133]. Робоча функція може бути охарактеризована і як «... певний обов'язок, завдання чи дії, які пов'язані зі специфічною професійною роллю» [9, с.21].

Аналіз наукових праць В.Безпалько, В.Бочарової, Р.Вайноли, Ю.Галагузової, А.Капської, А.Мудрика, В.Поліщука та інших дослідників свідчить, що вони мають різне бачення основних професійних функцій соціального педагога. Так, А.Капська виокремлює діагностичну, прогностичну, комунікативну, реабілітаційну і корекційну функції [10]; Ю.Галагузова – діагностичну, прогностичну, посередницьку, корекційну, реабілітаційну, охоронно-захисну, попереджувально-профілактичну, евристичну [4]; А.Мудрик – оздоровчо-виховну, діагностично-прогностичну, регулятивно-комунікативну, попереджувально-профілактичну, охоронно-захисну, соціально-терапевтичну [6].

Деякий інший підхід до характеристики провідних функцій соціального педагога спостерігаємо в працях В.Бочарової, яка виокремлює організаторську, прогностичну, профілактичну, соціально-терапевтичну, комунікативну і соціально-виховну [2].

При аналізі соціально-педагогічної діяльності ми враховуємо, що соціальний педагог виконує весь спектр функцій професійної діяльності: організації, координації, забезпечення, підтримки, правової та адміністративної допомоги, психолого-педагогічної корекції тощо.

На основі аналізу практики, нормативних документів і праць вчених нами виокремлено основні функції діяльності соціального педагога відповідно до рівнів (мікро-, мезо-, макро-) здійснюваної професійної діяльності.

Так, домінуючими функціями соціально-педагогічної діяльності на макрорівні є: організаційно-управлінська, дослідницька, прогностична, пропагандистсько-просвітницька, моніторингово-оціночна, моніторингово-координаційна, діагностико-прогностична, функція впливу на соціальну політику і функція забезпечення соціально-педагогічного компонента в діяльності різноманітних відомств і структур.

На мезорівні соціально-педагогічної діяльності провідними функціями є: комунікативна, посередницька, організаційно-регулятивна, профілактична, соціально-терапевтична, соціально-виховна, просвітницько-виховна, соціально-реабілітаційна, координаційно-посередницька.

На мікрорівні – діагностична, прогностична, педагогічно-терапевтична, корекційно-реабілітаційна, охоронно-захисна, мобілізаційно-спонукальна, реабілітаційно-адаптивна, попереджувально-профілактична.

На основі аналізу функцій соціально-педагогічної діяльності ми дійшли висновку, що:

- в умовах динамічних змін розвитку соціуму, потреб і запитів клієнтів постійно здійснюється процес зміни пріоритетів виконуваних функцій, окрім того, зміни в соціумі зумовлюють об'єктивну потребу оновлення чинних і прийняття нових законів, законодавчих актів й інших нормативно-правових документів, що впливають як на розширення поля професійної соціально-педагогічної діяльності в цілому, так і на диференціацію зазначеної діяльності в силу різних спеціалізацій;
- функції соціально-педагогічної діяльності не є сталими, через специфіку різних соціально-педагогічних спеціалізацій окремі з них можуть зникати, інші виникати;
- специфіка роботи соціальних педагогів різних спеціалізацій зумовлюється значною мірою тим, наскільки визначені функції професійної соціально-педагогічної діяльності для кожної спеціалізації;
- особливості процесу професійного становлення і розвитку соціально-педагогічної діяльності в Україні спричинили певну «розмитість» сфер функціональної діяльності для кожної спеціалізації, оскільки «поле» професійної соціально-педагогічної діяльності на законодавчому рівні ще тільки окреслюється; фактом є відсутність розробленого функціонального забезпечення для різних спеціалізацій соціальних педагогів.

При розробці зазначеного функціонального забезпечення необхідно враховувати, що діяльність соціального педагога має бути спрямована на допомогу людям у різних сферах діяльності: власне соціально-педагогічній, правозахисній, культурно-просвітницькій, дозвіллевій, організаційно-методичній, управлінській, дослідницькій тощо. Соціально-педагогічна діяльність має бути спрямована на активізацію соціокультурних і соціально-педагогічних функцій суспільства, сім'ї, громадських об'єднань, навчально-виховних закладів, трудових колективів і особи. Незважаючи на різні спеціалізації, соціальні педагоги покликані творчо реалізовувати систему соціально-педагогічного сприяння розвитку і саморозвитку особистості, створювати умови найбільшого сприяння реалізації життєвих потреб і можливостей кожної людини.

Соціально-педагогічна діяльність у контексті різних спеціалізацій передбачає стимулювання та активізацію різнобічної добровільної діяльності численних помічників: благодійних організацій, фондів, асоціацій, творчих спілок, закладів та громадських об'єднань, волонтерів та студентів-майбутніх соціальних педагогів.

Вважаємо, що в залежності від спеціалізацій соціальних педагогів, класифікацію видів і форм соціально-педагогічної діяльності можна в цілому звести до:

- роботи з проблемою клієнта;
- роботи з іншими службами, закладами, організаціями.

Ці напрями у світлі різних спеціалізацій можуть бути деталізовані в першому випадку стосовно:

- а) проблеми клієнта (узалежнення від алкоголю, наркотиків, конфліктна ситуація в сім'ї, смерть близької людини, втрата працездатності тощо);
- б) особливостей клієнта, оскільки в ролі клієнта може виступати як індивід, так і група або об'єднання.

У другому випадку може йтися про такі аспекти, як:

- а) про сферу діяльності, в процесі якої виникають проблеми взаємодії з іншими службами, закладами, установами (наприклад, сферою освіти, закладами охорони здоров'я, дозвіллевою сферою, органами внутрішніх справ тощо);
- б) про статус таких організацій (державні, колективні, громадські, благодійні тощо).

Існують й інші підходи до визначення предметної сфери соціально-педагогічної діяльності. Наприклад, якщо за основу взяти відомче підпорядкування закладів, у яких може працювати соціальний педагог, то її можна поділити на роботу в закладах освіти, охорони здоров'я; у сфері соціального захисту населення, дозвілля, а також у системі органів внутрішніх справ і юстиції, комітетів у справах сім'ї, молоді і спорту.

Поширеним підходом для розробки моделей соціально-педагогічної роботи, які можна запропонувати соціальним педагогам різних спеціалізацій є виокремлення напрямів соціально-педагогічної діяльності за характеристикою соціально-психологічних особливостей клієнтів: соціально-педагогічна робота з молоддю, сім'єю, важкими підлітками, неформальними підлітково-молодіжними угрупованнями і громадськими дитячими об'єднаннями, безробітними, людьми з обмеженими функціональними можливостями, людьми похилого віку тощо.

Узагальнюючи практику соціально-педагогічної роботи в нашій країні, зарубіжний досвід соціально-педагогічної діяльності, результати досліджень із соціально-педагогічних проблем (О.Безпалько, В.Бочарова, Р.Вайнола, М.Галагузова, В.Поліщук, В.Савченко, А.Капська, Є.Максимова та ін.) ми дійшли висновку, що соціальні педагоги різних спеціалізацій можуть працювати у:

- сім'ї, різних типах освітніх закладів, дошкільних закладах і закладах додаткової освіти;
- соціальних службах (медико-психолого-педагогічних, реабілітаційних, геріатричних центрах, будинках для дітей з особливими потребами, центрах зайнятості та працевлаштування, профорієнтаційних центрах, пенсійному фонді тощо);
- закладах охорони здоров'я (дитячих лікарнях, спеціалізованих для психічно хворих дітей, дітей-наркоманів, будинках відпочинку, санаторіях і т.д.);
- установах та організаціях, як підпорядковані обласним управлінням у справах сім'ї, молоді і спорту (дитячих клубів і гуртків за інтересами, спортивних і туристських секцій, дитячих громадських об'єднань);
- соціальних службах підприємств, установ, організацій, творчих громадських об'єднань, різноманітних фондів, благодійних організацій);
- центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; центрах консультування сім'ї; кабінетах і телефонах довіри;
- валеологічних службах (профілакторіях, реабілітаційних центрах, центрах оздоровлення при лікарнях, профілакторіях, медичних пунктах тощо);
- службах культурно-дозвіллевої анімації (підліткових клубів, будинках творчості дитини, будинках культури, школах народних ремесел, сімейних клубах тощо);
- центрах дозвілля і творчості дітей, фізкультурно-оздоровчих і спортивних установах, закладах літнього відпочинку дітей, дитячих та молодіжних громадських об'єднань, діяльність яких спрямована на реалізацію завдань соціального виховання дітей;
- установах, підпорядкованих органам внутрішніх справ і юстиції (приймальники-розподільники, спеціальні інтернати, колонії та ін.);
- службах реабілітації та адаптації підлітків, схильних до наркоманії і токсикоманії, куріння й алкоголізму;
- кризових стаціонарах для підлітків-суїцидентів.

Новими сферами професійної діяльності соціальних педагогів може бути їхня робота у: сім'ях (соціальний педагог-гувернер та ін.); міжвідомчих центрах, до яких відносять:

Центр соціально-трудової адаптації. Завдання центру – створення умов для початкової професійної підготовки, профорієнтаційно-виховної роботи серед учнів, здійснення контролю за дотриманням прав підлітків у сфері виробництва.

Центр невідкладної соціально-педагогічної і психологічної допомоги. Завдання центру – надання практичної соціальної, соціально-педагогічної і психологічної допомоги дітям, які постраждали від жорстокого поводження, фізичного, психологічного, сексуального насильства, тимчасово позбавлені сімейного піклування і засобів до існування.

Центр сімейного виховання. Основне завдання – робота з неблагополучними сім'ями; підвищення педагогічних, психологічних, юридичних знань батьків; збереження сім'ї, її реабілітація; підготовка підростаючих поколінь до шлюбу.

Кризовий центр «Гарний друг» створений як соціально-педагогічний заклад для надання допомоги дітям, котрі знаходяться у важких, кризових життєвих умовах, коли стає неможливим чи небезпечним проживання дитини дома.

Психолого-медико-педагогічна служба. До її структури входять: психологічний відділ, дефектологічний відділ, постійно діюча психолого-медико-педагогічна консультація. За результатами рекомендується навчання в класах компенсуючого навчання чи навчання у допоміжній школі.

Центр постінтернатної адаптації. Завдання – створення необхідних матеріальних і психолого-педагогічних умов для розвитку особистості вихованців соціально-педагогічних закладів; створення сприятливих умов, наближених до домашніх, що сприяють розвитку особистості й адаптації в суспільстві; надання психолого-медико-педагогічної та соціальної допомоги випускникам закладів соціально-педагогічної підтримки дитинства; захист прав та інтересів випускників на віх рівнях соціального забезпечення.

Центр здоров'я і освіти. Завдання – заняття спортом, зміцнення здоров'я, рекреація дітей.

На думку В.Бочарової, у функціональному і рольовому призначенні соціального педагога незалежно від його спеціалізації особливого значення набувають його уміння «створювати і розвивати відносини між людьми, людиною і її оточенням, активізувати зусилля своїх підопічних стосовно вирішення їхніх проблем, бути посередником і налагоджувати відносини між конфліктуючими індивідами, групами, забезпечувати міжінституціональні зв'язки» [3, с.18].

У нашій країні соціальний педагог може займатися і приватною практикою. Особливості роботи соціального педагога зумовлюються специфікою регіону, області, району, міста та ступенем розвитку системи соціальних служб, а також рівнем управління цією системою.

Стаціонарна форма надання соціально-педагогічних послуг передбачає тривалий взаємозв'язок з клієнтом у спеціальних умовах, наприклад, у притулках, інтернатах, будинках дитини тощо. Комплексна допомога надається в спеціалізованих закладах комплексної допомоги, зокрема у центрах реабілітації людей з обмеженими функціональними можливостями. У наш час особливу роль починають відігравати міжвідомчі центри, в яких проблема використання фахівців різних спеціалізацій також є актуальною.

Узагальнюючи результати аналізу проблеми визначення сфери професійної діяльності соціальних педагогів різних спеціалізацій, вважаємо за доцільне зазначити, що соціально-педагогічний компонент у соціальній політиці української держави все ще знаходиться у стадії формування. У контексті розгортання діяльності соціальних педагогів різних спеціалізацій чимало соціально-педагогічних проблем громадян, різних спільнот, сімей конкретних регіонів ще тільки починають вивчатися науковцями і органами державної влади та управління з метою окреслення можливих шляхів їхнього вирішення. Наявні у нашій країні соціальні і соціально-педагогічні служби розрізнені, не мають чітких завдань у контексті конкретної спеціалізації, вони підпорядковані різним відомствам. Сфери та об'єкти їхньої діяльності частково перетинаються, а інколи і дублюються, а тому говорити про предметне використання наявних спеціалізацій достатньо проблематично. Фактично в країні все ще немає єдиної державної концепції соціально-педагогічної діяльності, яка б передбачала чітке використання спеціалізацій соціальних педагогів. З урахуванням зазначеного, реальністю сьогодення все ще актуально залишається професійна підготовка фахівця широкого профілю з можливістю оволодіння необхідною спеціалізацією (у разі потреби) при працевлаштуванні на роботу, тобто про створення реальних умов для оволодіння необхідною спеціалізацією в системі післядипломної освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Афанасьев В.Г. Системность и общество / Афанасьев В.Г. – М. : Политиздат, 1980. – 368 с.
2. Бочарова В.Г. Личность – семья – община / В.Г. Бочарова // Социальная работа. – 1992. – №1. – С. 3–9.
3. Бочарова В.Г. Педагогика социальной работы / Бочарова В.Г. – М. : SvR-Аргус, 1994. – 208 с.
4. Галагузова Ю.Н. Теория и практика системной профессиональной подготовки социальных педагогов: дисс. ... доктора. пед. наук : 13.00.08 / Юнона Никифоровна Галагузова. – М., 2001. – 373 с.
5. Максимова Е.Ю. Формирование социально-значимых качеств у будущих социальных педагогов: дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Елена Юрьевна Максимова. – Казань, 1999. – 210 с.
6. Мудрик А.В. Введение в социальную педагогику / Мудрик А.В. – М. : Наука, 1997. – 213 с.
7. Мустаева Ф.А. Социальная педагогика: учебник для вузов / Мустаева Ф.А. – М. : Академический проект, 2003. – 528 с.

8. Слостенин В.А. Социальный педагог и социальный работник: Личность и профессия / В.А. Слостенин // Теория и практика социальной работы: Отечественный и зарубежный опыт. – М.-Тула, 1993. – Т.2. – 265 с.
9. Соціальна педагогіка: підручник для вузів / [за ред. А.Й. Капської]. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 256 с.
10. Технології соціально-педагогічної роботи: навчальний посібник / [за ред. А.Й. Капської]. – К. : Центр навчальної літератури, 2000. – 372 с.

УДК [371.124:37.013.42]:792.01

ТЕАТРАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ

Полякова О.М., к. пед. н., доцент

Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка

У статті проаналізовано специфіку театральних технологій в аспекті соціально-педагогічної діяльності, розкрито доцільність наскрізної інтеграції театральних технологій у процес професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів.

Ключові слова: театральні технології, соціально-педагогічна діяльність, соціально-педагогічна освіта, професійна підготовка.

Полякова О.М. ТЕАТРАЛЬНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК СРЕДСТВО ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ СОЦИАЛЬНЫХ ПЕДАГОГОВ / Сумский государственный педагогический университет им. А.С. Макаренко, Украина.

В статье проанализирована специфика театральных технологий в аспекте социально-педагогической деятельности, раскрыта целесообразность сквозной интеграции театральных технологий в процесс профессиональной подготовки будущих социальных педагогов.

Ключевые слова: театральные технологии, социально-педагогическая деятельность, социально-педагогическое образование, профессиональная подготовка.

Polyakova O.M. THEATRICAL TECHNOLOGIES AS MEANS OF VOCATIONAL TRAINING OF THE FUTURE SOCIAL PEDAGOGUES / Sumy state pedagogical university, Ukraine.

In article specificity of theatrical technologies in aspect of socially-pedagogical activity is analysed, the expediency of through integration of theatrical technologies in process of vocational training of the future social pedagogs is opened.

Key words: theatrical technologies, socially-pedagogical activity, socially-pedagogical education, vocational training.

Професійна підготовка фахівців за спеціальністю «Соціальна педагогіка» в сучасній Україні веде свій відлік з 1989 року і налічує лише два десятиріччя. Відповідно, увесь спектр питань підвищення якості вишколу майбутніх соціальних педагогів визначається як надзвичайно актуальний. Водночас, така актуальність обумовлюється і молодим віком самої спеціальності, що була визнана офіційно в Україні також лише у 1991 році, внаслідок чого на сьогодні не накопичила системного досвіду професійної соціально-педагогічної діяльності. На жаль, соціальна педагогіка як професія розвивається в Україні ще досить повільно. Це пояснюється суперечністю нормативно-правової бази та обмеженістю фінансових ресурсів. Зокрема, на сьогодні:

- посада соціального педагога, зміст якої відповідає певним напрямам діяльності не тільки сфери освіти, але й охорони здоров'я, культури, соціального забезпечення, житлово-комунального господарства, пенітенціарної системи, запроваджена лише в системі освіти та соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді. На універсальності характеру соціально-педагогічної діяльності та необхідності поширення інституту соціальних педагогів наголошують науковці (Л. Нікітіна, В. Поліщук та інші), але об'єктивні реалії залишаються без змін;
- соціальний педагог загальноосвітнього закладу функціонує в межах *Психологічної служби* системи освіти та має дуже високе навантаження – у 700/300 учнів на 1,0 ставки відповідно в міських та сільських школах [1], що призводить до звуження спектру виконуваних функцій фахівцями та зниження якості їх виконання.

Зазначені спеціальні умови, що визначають важливість питання пошуку шляхів вдосконалення фахового гартування майбутніх соціальних педагогів виступають лише верхівкою «айсбергу» – комплексу